

شیوه نامه گزارش دهی اطلاعات دارایی های ارزی و جریان درآمدهای ارزی تحت مالکیت (موضوع جزء (1) بند (الف) ماده (11) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران)

1404/3/25

شماره 75293/04

جناب آقای دکتر اکبرپور

رئیس محترم هیئت مدیره و مدیرعامل روزنامه رسمی کشور

همانگونه که استحضار دارید جزء (1) بند (الف) ماده (11) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مقرر نموده است: «دستگاه های اجرایی، مؤسسات اعتباری، صرافی ها و صادرکنندگان دولتی یا وابسته به شرکت های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و سایر صادرکنندگان حقیقی و حقوقی مکلفند کلیه اطلاعات مربوط به دارایی های ارزی و جریان درآمد ارزی تحت مالکیت خود را تحت ضوابط و مطابق با شیوه ای که بانک مرکزی مشخص می کند، در اختیار این بانک قرار دهند.»

بر همین اساس «شیوه نامه گزارش دهی اطلاعات دارایی های ارزی و جریان درآمدهای ارزی تحت مالکیت (موضوع جزء (1) بند (الف) ماده (11) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران)» در تاریخ 1404/2/30 به تصویب کمیسیون ارز این بانک رسید.

با توجه به اینکه مشمولین این بند قانونی، بسیار گسترده بوده و فراتر از اشخاص تحت نظارت بانک مرکزی است خواهشمند است موارد با هدف آگاهی رسانی به تمامی مشمولین این بند قانونی در آن روزنامه منتشر شود. لازم به ذکر است، «شیوه نامه گزارش دهی اطلاعات دارایی های ارزی و جریان درآمدهای ارزی تحت مالکیت» در پایگاه اطلاع رسانی بانک مرکزی به آدرس <https://cbi.ir/showitem/32489.aspx> در دسترس عموم قرار دارد.

معاون ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - علیرضا گچ پز زاده

شیوه نامه گزارش دهی اطلاعات دارایی های ارزی و جریان درآمدهای ارزی تحت مالکیت

(موضوع جزء (1) بند (الف) ماده (11) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران)

بسمه تعالی

مقدمه:

به استناد جزء (1) بند (الف) ماده (11) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، دستگاه های اجرایی، مؤسسات اعتباری، صرافی ها و صادرکنندگان دولتی یا وابسته به شرکت های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و سایر صادرکنندگان حقیقی و حقوقی مکلفند کلیه اطلاعات مربوط به دارایی های ارزی و جریان درآمد ارزی تحت مالکیت خود را تحت ضوابط و مطابق با شیوه نامه ای که بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مشخص می نماید، در اختیار این بانک قرار دهند. در همین راستا، شیوه نامه گزارش دهی اطلاعات دارایی های ارزی و جریان درآمدهای ارزی تحت مالکیت که از این پس به اختصار شیوه نامه نامیده می شود، به شرح زیر تصویب می شود:

هدف:

هدف از تدوین این شیوه نامه تعیین ضوابط و چهارچوب نحوه اعلام و گزارش دهی اطلاعات مربوط به دارایی های ارزی و جریان درآمدهای ارزی اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع جزء (1) بند (الف) ماده (11) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.

بخش اول: تعاریف

ماده 1- اختصارات و اصطلاحات به کار رفته در این دستورالعمل، در معانی مشروح ذیل است:

1- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

2- **اشخاص مشمول:** شامل اشخاص موضوع بند (الف) ماده (49) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک های غیردولتی، مؤسسات اعتباری غیربانکی، صرافی ها و سایر صادرکنندگان حقیقی و حقوقی؛

3- **مؤسسات اعتباری:** اشخاص حقوقی که با مجوز بانک مرکزی یا به موجب قانون، تحت عنوان «بانک» یا «مؤسسه اعتباری غیربانکی» به انجام عملیات بانکی مبادرت می نمایند. (موضوع بند (ح) ماده (1) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1402/3/30)؛

4- **صرافی:** شخص حقوقی دارای مجوز معتبر از سوی بانک مرکزی که به عملیات صرافی اشتغال دارد.

5 - **مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی:** مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع ماده (3) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (5) قانون محاسبات عمومی کشور و تبصره آن؛

6 - **صادرکنندگان:** اشخاص حقوقی و حقیقی که مطابق قوانین ذی ربط مبادرت به صدور کالا و خدمات به خارج از کشور می نمایند.

7- **اشخاص غیرمقیم:** هر شخص حقیقی یا حقوقی که بتواند فعالیت اقتصادی انجام دهد و مرکز منافع اقتصادی او در قلمرو اقتصادی ایران نباشد.

8 - **دارایی های ارزی:** به دارایی هایی اطلاق می شوند که ماهیت ارزی و شامل موارد زیر است:

8-1. اسکناس و نقود خارجی؛

8-2. انواع سپرده های ارزی نزد مؤسسات اعتباری، شعب خارجی مؤسسه اعتباری و بانک های خارجی؛

8-3. کلیه اوراق بهادار ارزی از قبیل اسناد خزانه ارزی، گواهی سپرده ارزی، اوراق مرابحه ارزی، اوراق سهام و اوراق قرضه صادرشده به ارزهای مختلف؛

8-4. اسناد خزانه و سایر اوراق بهادار منتشره یا تضمین شده توسط دولت های خارجی، بانک های مرکزی سایر کشورها، سازمان ها و نهادهای بین المللی و سایر مؤسسات مالی و اعتباری خارجی؛

8-5. مطالبات ارزی از اشخاص حقیقی و حقوقی غیرمقیم به جز سپرده های نزد اشخاص غیرمقیم؛

8-6. سایر اشکال دارایی که ماهیت ارزی دارند و در طبقات فوق طبقه بندی نمی شوند با ذکر نام؛

9- **جریان درآمد ارزی:** وجوه ارزی قابل دریافت از اشخاص غیرمقیم که در یک دوره زمانی مشخص در آینده از تاریخ گزارش دهی دریافت می شود. وجوه ارزی مزبور می تواند ناشی از صادرات کالا و خدمات، اصل و سود مطالبات ارزی، سود دارایی های ارزی، پیش دریافت های ارزی، وام ارزی، انتقالات جاری ارزی، سرمایه گذاری خارجی و سایر دریافت های ارزی از اشخاص غیرمقیم باشد.

بخش دوم: تکالیف و مسئولیت ها

ماده 2- کلیه اشخاص مشمول مکلفند اطلاعات زیر را از طریق سامانه ها و درگاه های موضوع ماده (3) این شیوه نامه به بانک مرکزی اعلام نمایند؛

الف - در ارتباط با دارایی های ارزی:

1. نوع دارايي مطابق بند (8) ذيل ماده (1)؛

2. مبلغ ارزي؛

3. نوع ارز (يورو، دلار، درهم امارات، يوان چين، روبل روسيه، لير تركيه، دينار عراق و...)

4. محل نگهداري دارايي (داخل کشور، کشورهاي اروپايي، چين، امارات متحده عربي، عراق، تركيه، هند، آسيای جنوب شرقي، آمريکاي لاتين، آفريقا، ساير با ذکر محل نگهداري).

5. نقدشوندگي يا قابليت دسترسي؛

5-1. قابل دسترس به تفکيک در بازه هاي زماني زير:

• کمتر از يك ماه؛

• يك تا سه ماه؛

• سه تا شش ماه؛

• بالاتر از شش ماه؛

5-2. غيرقابل دسترس با ذکر دلايل.

ب - در ارتباط با جريان درآمدهاي ارزي:

1. مبلغ ارزي؛

2. نوع ارز (يورو، دلار، درهم امارات، يوان چين، روبل روسيه، لير تركيه، دينار عراق و...)

3. شيوه دريافت (اسكناس يا حواله)؛

4. زمان دريافت به تفکيکي در بازه هاي زماني زير:

• کمتر از يك ماه؛

• يك تا سه ماه؛

• سه تا شش ماه؛

• بالاتر از شش ماه؛

5. بابت (پيش دريافت، صادرات کالا، صادرات خدمات، اصل و سود مطالبات ارزي، سود دارايي هاي ارزي، وام ارزي، انتقالات ارزي، فروش دارايي ارزي، سرمايه گذاري خارجي و...)

6. محل دريافت (داخل کشور، کشورهاي اروپايي، چين، امارات متحده عربي، عراق، تركيه، هند، آسيای جنوب شرقي، آمريکاي لاتين، آفريقا، ساير با ذکر محل دريافت).

ماده 3- کليه اشخاص مشمول مکلفند اطلاعات موضوع ماده (2) اين شيوه نامه را حسب مورد از طرق زير در اختيار بانک مرکزي قرار دهند:

3-1. **مؤسسات و نهادهاي عمومي غيردولتي** موظفند، اطلاعات مورد اشاره را در قالب XBRL مربوط که توسط بانک مرکزي تدوين و وب سرويس آن در گذرگاه خدمات عمومي دولت ([1](#)PGSB) انتشار مي يابد، ارسال نمايند.

3-2. **مؤسسات اعتباري** موظفند؛ علاوه بر ثبت کليه تراکنش هاي ارزي خود در سامانه گزارش دهی مبادلات ارزي ([2](#)ITRS)، اطلاعات مورد اشاره را از طريق سامانه مهتاب ارسال نمايند.

3-3. **صرافي ها** موظفند، علاوه بر ثبت کليه تراکنش هاي ارزي خود در سامانه نظارت ارز (سنا)، اطلاعات مورد اشاره را از طريق صفحه اي که به همين منظور در سامانه سنا تعبيه خواهدشد، ارسال

نمایند.

3-4. **صادرکنندگان** موظفند، اطلاعات مورد اشاره را از طریق صفحه جدیدی که به سامانه جامع تجارت افزوده خواهد شد، اظهار نمایند.

3-5. **سایر اشخاص مشمول قانون که دولتی محسوب می شوند** موظفند، اطلاعات مورد اشاره را در قالب [3]XBRL مربوط که توسط بانک مرکزی تدوین و وب سرویس آن در گذرگاه خدمات دولت ([4]GSB) انتشار می یابد، ارسال نمایند.

تبصره: وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است ظرف سه ماه پس از ابلاغ این شیوه نامه با هماهنگی بانک مرکزی بستر فنی لازم را برای ارسال اطلاعات مورد اشاره توسط سامانه جامع تجارت به وب سرویس بانک مرکزی فراهم نماید.

ماده 4- ادوار ارسال گزارش ماهانه بوده و کلیه اشخاص مشمول موظفند، حداکثر تا پایان روز پنجم هر ماه نسبت به ارسال اطلاعات مها گذشته موضوع ماده (2) فوق، اقدام نمایند.

ماده 5 - مسئولیت صحت اطلاعات ارسالی در ارتباط با اشخاص حقوقی اشخاص مشمول با بالاترین مقام اجرایی و در خصوص صادرکنندگان حقیقی با شخص صادرکننده است.

این شیوه نامه در 5 ماده و 1 تبصره در تاریخ 1404/2/30 به تصویب کمیسیون ارز بانک مرکزی رسید و پس از تنفیذ مقام ریاست کل بانک مرکزی از تاریخ ابلاغ لازم الاجراء است.

Public Government Service Bus 1

International Transactions Reporting System 2

Extensible Business Reporting Language 3

Government Service Bus 4